

LITTERATUR

Nytt om litteratur

I den Karl XII-våg som fick skjuts av Peter Englund's Poltava-bok liksom av att Heidenstams Karolinerna och Voltaires biografi nytgivits har Norstedts just kommit med en faksimileutgåva av Frans G Bengtssons **Karl XII:s levnad** (1989).

Den moderna demokratins problem: Om partiarbete och riksdagsarbete heter en bok av statsvetaren Jan Wallenberg (Doxa, 1989). Författaren belyser hur partier och riksdag överlastas och fragmentiseras i dag.

Conor Cruise O'Brien har ett stabilt rykte som en tänkande vänsterman. I sin nya bok **Passion and Cunning: Essays on Nationalism, Terrorism and Revolution** (Simon & Schuster, 1988) ger han utförliga resonemang kring den moderna nationalismen liksom dess extremform terrorismen, ej minst sådan han som irländare mött den i IRA.

Michael Oakeshott är en av Englands mer betydande samhällstänkare. I sin senaste bok **The Voice of Liberal Learning** (Yale, 1989) frågar Oakeshott vad forskning är, och hävdar att den är en verksamhet som utan att dess mål kan uttryckas uttömmande styrs enligt vissa erfarenhetsprövade regler. Oakeshott är som alltid tillspetsad, men just därför stimulerande att följa.

Civil Society and the State (red. John Keane, Verso, 1988) heter en ny engelsk bok som belyser det som sker i den dalande marxismens Östeuropa.

Man får dels en god resumé över vad det "civila samhället" betytt, dels en rad tillämpningar på de sovjetiska randstaterna. Debatten om "totalitarism" contra civilt samhälle som den förts bl a av György Konrad och Karl Deutsch berörs även.

Vad är människans "natur"? Biologi, vana, eller ren spekulatio? Om detta handlar USA-historikern Thomas Flemings bok **The Politics of Human Nature** (Transaction, 1988). Tesen är att den gamla idén om att människan har en natur, en i hennes väsen nedlagd begränsning, måste tas upp till seriös prövning på nytt.

"Nytt om litteratur" är ett nytt inslag i SvT som fil kand Per Dahl och Ph. D. Carl Johan Ljungberg ansvarar för.